

KARTA PRZEDMIOTU PROGRAMOWEGO

Instytucja	WYŻSZA INŻYNIERSKA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA I ORGANIZACJI PRACY W RADOMIU						
Jednostka prowadząca	Wydział Budownictwa i Bezpieczeństwa Pracy						
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo i higiena pracy						
Nazwa przedmiotu	Wypadki przy pracy i choroby zawodowe						
Kod przedmiotu	Bhp/WpPiCHZ						
Moduł	Kształcenie w zakresie przedmiotów kierunkowych						
Nazwa specjalności (jeśli dotyczy)							
Poziom kształcenia	Studia pierwszego stopnia						
Profil kształcenia	Praktyczny						
Forma studiów	Studia niestacjonarne						
Język wykładowy	Polski						
Typ przedmiotu	Obligatoryjny						
Wskazany semestr kształcenia	Piąty						
Całkowita liczba punktów ECTS	5						
Formy zajęć	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Laboratorium	Projekt	Ćwiczenia terenowe		
Forma zaliczenia	Egzamin na ocenę	Zal. na ocenę	-	-	-		
Liczba godzin	ST	75	45	30	-	-	-
	NST	30	20	10	-	-	-
Kierownik przedmiotu							
Prowadzący zajęcia							

Wymagania wstępne / przedmioty wprowadzające
<p>Student powinien posiadać wiedzę z zakresu prawa pracy, organizacji i zadań służby bhp, analizy zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego, fizjologii pracy i ergonomii.</p> <p>Student powinien umieć analizować warunki pracy i określać występujące zagrożenia, oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe wraz z określaniem działań profilaktycznych dla danych zagrożeń.</p>
Cele kształcenia w zakresie przedmiotu
<p>Nabycie wiedzy dot. wypadków przy pracy i chorób zawodowych.</p> <p>Nabycie umiejętności dokonywania analizy wypadków przy pracy w dobranej technice/metodzie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków, postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej, określania działań profilaktycznych oraz ustalania skutków ekonomicznych zdarzeń wypadkowych.</p>

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Efekty uczenia się w zakresie WIEDZY				
Lp.	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent zna i rozumie:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
W1.	kwalfikację zdarzeń urazowych, traktowanych jako wypadki przy pracy,	KW_03 KW_04 KW_06	P6U_W P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG P6S_WG
W2.	zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej,	KW_03 KW_04 KW_06	P6U_W P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG P6S_WG
W3.	źródła pozyskiwania informacji dot. okoliczności zgłoszonego zdarzenia wypadkowego lub choroby zawodowej,	KW_03 KW_04 KW_06	P6U_W P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG P6S_WG
W4.	zasady definiowania okoliczności i przyczyn zdarzeń wypadkowych oraz chorób zawodowych,	KW_03 KW_04 KW_06	P6U_W P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG P6S_WG
W5.	zasady wdrażania działań profilaktycznych oraz skutki ekonomiczne zdarzeń wypadkowych.	KW_03 KW_04 KW_06	P6U_W P6U_W P6U_W	P6S_WG P6S_WK P6S_WG P6S_WG
Efekty uczenia się w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
	Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent potrafi:	W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
U1.	pozyskiwać informacje i dowody dotyczące powstałego zdarzenia urazowego,	KU_01 KU_02	P6U_U P6U_U	P6S_UW P6S_UW
U2.	korzystać z baz danych i innych źródeł, z mających zastosowanie przepisów prawnych, potrafi wyjaśnić ich znaczenie,	KU_01	P6U_U	P6S_UW
U3.	ustalić okoliczności wypadku, ustalić przyczyny zaistniałego urazu oraz ustalić środki zapobiegawcze	KU_02 KU_16	P6U_U P6U_U	P6S_UW P6S_UW
U4.	ustalić okoliczności choroby zawodowej, ustalić przyczyny zaistniałego urazu oraz ustalić działania korygujące/zapobiegawcze,	KU_02 KU_16	P6U_U P6U_U	P6S_UW P6S_UW
U5.	ustalić poziom strat ekonomicznych powstałych w wyniku zdarzenia wypadkowego.	KU_13	P6U_U	P6S_UW
U6.	dokumentować wypadek przy pracy /chorobę zawodową i postępować z dokumentacją.	KU_05	P6U_U	P6S_UK

Efekty uczenia się w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
Opis przedmiotowego efektu uczenia się Absolwent jest gotów:		W odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się	W odniesieniu do uniwersalnych charakterystyk I stopnia PRK	W odniesieniu do charakterystyk II stopnia PRK
K1.	ponosić odpowiedzialności związane z decyzjami dot. zapobieganiu wypadkom i chorobom zawodowym,	K_K03	P6U_K	P6S_KO
K2.	analizować zadania, ustalać poziom strat ekonomicznych na podstawie zaistniałego zdarzenia oraz skutki wdrażanych działań prewencyjnych,	K_K05	P6U_K	P6S_KK
K3.	do profesjonalnego postępowania i przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K06	P6U_K	P6S_KR

Treści kształcenia
<p>Wykłady</p> <p>Definicja wypadków przy pracy. Cechy wypadków przy pracy - nagłość zdarzenia, przyczyna zewnętrzna, związek z pracą. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe w świetle przepisów prawnych i orzeczeń sądowych. Wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Zgłaszanie wypadków przy pracy. Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Dokumentacja wypadków przy pracy. Pozyskiwanie informacji dot. wypadku. Kwalifikacja zebranych informacji. Metody badania wypadków przy pracy. Wykaz chorób zawodowych. Postępowanie w przypadku chorób zawodowych. Rozpoznawanie chorób zawodowych. Zgłaszanie podejrzenia choroby zawodowej. Ocena narażenia zawodowego. Orzekanie o rozpoznaniu choroby zawodowej. Ekonomiczne skutki wypadku.</p> <p>Ćwiczenia audytoryjne</p> <p>Na podstawie danego przykładu przeprowadzenie wyjaśnień okoliczności i ustalenie przyczyn wypadku. Prawna kwalifikacja zdarzenia jako wypadku przy pracy na podstawie zebranych informacji, przepisów prawnych oraz orzeczeń Sądu Najwyższego. Określanie działań korygujących. Udokumentowanie zdarzenia, ustalenie kosztów zdarzenia. Działania sprawozdawcze. Postępowanie z dokumentacją. Profilaktyka w zakładzie pracy.</p>

Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Efekty uczenia się w zakresie WIEDZY	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_W3 K_W4 K_W6	Ocena aktywności na zajęciach i pracy kontrolnej w postaci prezentacji multimedialnej na zadany temat (np.: prezentowanie indywidualnie lub w grupie opracowanej dokumentacji wypadkowej i procedur postępowania przy

	uznawaniu choroby zawodowej) Kolokwium zaliczeniowym z ćwiczeń audytoryjnych. Egzamin końcowy w postaci testu z całości tematyki przedmiotu.
Efekty uczenia się w zakresie UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
KU_1 KU_2 KU_5 KU_13 KU_16	Ocena aktywności na ćwiczeniach audytoryjnych. Ocena pracy ćwiczeniowej (np. : prezentowanie indywidualni lub grupowe wykonanej dokumentacji powypadkowej). Kolokwium zaliczeniowe .
Efekty uczenia się w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji
K_K03 K_K04 K_K05	Ocena zaangażowania i współpracy z innymi studentami podczas realizacji wszystkich celów dydaktycznych.

Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się			
Effekt uczenia się	Na ocenę 3 student :	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student :
W1.	Zna definicje wypadku przy pracy i wie jak na tej podstawie przeprowadzić kwalifikację zdarzenia	Wie jak korzystać z akt prawnych i wie jak wyjaśnić znaczenie zapisów prawnych dotyczące opisywanego zdarzenia wypadkowego.	Wie jak dobrać orzeczenia sądu Najwyższego w zakresie opisywanego zdarzenia wypadkowego.
W2.	Zna definicje choroby zawodowej i na tej podstawie wie jak przeprowadzić kwalifikację zdarzenia	Wie jak korzystać z akt prawnych i wie jak wyjaśnić znaczenie zapisów prawnych dotyczące opisywanego zdarzenia wypadkowego.	Wie jak ustalić przyczyny powstania urazu oraz okoliczności w jakich one wystąpiły.
W3.	Wie jak zebrać informacje z miejsca zdarzenia , uzyskać informacje od świadków i udokumentować.	Wie jak w trakcie zbierania informacji o zdarzeniu oceniać ich wartość w zakresie przydatności w ustalaniu przyczyn zdarzenia.	Wie jak sporządzić chronologiczny przebieg zdarzenia, wie jak wyjaśniać na bieżąco niejasności i uzyskiwane informacje na bieżąco konfrontować z informacjami już posiadanymi.
W4	Wie jak ustalić okoliczności i przyczyny powstałych urazów.	Wie jak ustalić okoliczności i przyczyny powstałych urazów na podstawie posiadanych informacji i przepisów prawa pracy.	Wie jak zakwalifikować powstały uraz przy wykorzystaniu orzeczeń Sądu Najwyższego oraz przepisów prawnych.

W5	Wie jak ustalić działania profilaktyczne oraz koszty zdarzenia potrzebne do Karty Statystycznej	Wie jak ustalić działania profilaktyczne z uwzględnieniem ich kosztów.	Wie jak ustalić koszty zdarzenia w podziale na koszty zakładu pracy, koszty poszkodowanego oraz koszty społeczne.
U1.	Potrafi zabrać informacje i dowody o zdarzeniu	Potrafi zabrać informacje i dowody o zdarzeniu i zakwalifikować ich przydatność	Potrafi podzielić zebrane informacje na fakty i domniemania.
U2.	Potrafi odszukać w aktach prawnych zapisy które odnoszą się do opisywanego zdarzenia	Potrafi wyjaśnić znaczenie zapisów i podać charakterystyczne przykłady	Potrafi scharakteryzować zapisy w aktach prawnych, w oparciu o przykłady i orzeczenia Sadu Najwyższego.
U3.	Potrafi ustalić okoliczności i przyczyny powstałego urazu oraz ustalić środki zapobiegawcze.	Potrafi ustalić przyczyny powstałego urazu oraz określić działania korygujące dla dowolnie wybranego przypadku w branży.	Potrafi uzasadnić ustalenie przyczyn zaistniałego urazu wraz z dobranymi działaniami korygującymi dla dowolnie wybranej branży
U4	Potrafi ustalić okoliczności i przyczyny powstałego urazu związanego z chorobą zawodową oraz ustalić środki zapobiegawcze.	Potrafi ustalić przyczyny powstałego urazu oraz określić działania korygujące dla dowolnie wybranego przypadku w branży.	Potrafi uzasadnić ustalenie przyczyn zaistniałego urazu związanego z chorobą zawodową wraz z dobranymi działaniami korygującymi dla dowolnie wybranej branży
U5	Potrafi wyliczyć straty potrzebne do wypełnienia karty statystycznej wypadku przy pracy.	Potrafi wyznaczyć straty jakie poniósł zakład, poszkodowany oraz społeczeństwo w związku z powstaniem urazu.	Potrafi uzasadnić na podstawie kosztów rzeczywistych i kosztów potencjalnych potrzebę podejmowania działań profilaktycznych.
U6	Potrafi określić wpływ ilości zdarzeń urazowych na wielkość składki wypadkowej,	Potrafi wyliczyć wielkość składki ubezpieczenia wypadkowego z uwzględnieniem wszystkich składników.	Potrafi ustalić kierunki działań profilaktycznych w zakładzie na podstawie składników mających wpływ na wielkość składki ubezpieczeniowej oraz uzasadnić potrzebę podjęcia takich działań
U7	Potrafi udokumentować wypadek przy pracy i chorobę zawodową,	Potrafi sporządzić dokumentację analizować pod kątem ustalenia działań profilaktycznych	Potrafi sporządzić dokumentację wraz z przywołaniem aktów prawnych wraz

	oraz przekazać dokumentację osobom zainteresowanym.	ujętych w planach poprawy warunków bhp.	działaniami profilaktycznymi przy uwzględnieniu kosztów i strat.
--	---	---	--

Zestawienie zbiorcze form osiągnięcia efektów uczenia się							
Efekt uczenia się	Wykład W	Ćwiczenia ĆW	Seminarium S	Projekt P	Ćwiczenia terenowe ĆT	Laboratorium L	Praca dyplomowa PD
W1.	X						
W2.	X						
W3.	X						
W4.	X						
W5.	X						
U1.		X					
U2.		X					
U3.		X					
U4.		X					
U5.		X					
U6.		X					
U7.		X					
K1.	X	X					
K2.	X	X					
K3.	X	X					

Stosowane metody dydaktyczne i pomoce naukowe
Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia audytoryjne.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)	Obciążenie studenta (h)	
	stacjonarnych	niestacjonarnych
Formy nakładu pracy studenta		
1) Udział w zajęciach teoretycznych (wykłady)	45	20
2) Udział w zajęciach praktycznych (ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium)	30	10
3) Udział w konsultacjach	2	2
4) Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego (suma 1+2+3)	77	32
5) Praca własna studenta	48	93
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (h):	125	125
Suma punktów ECTS (zgodnie z planem studiów):	5	5

Łączny nakład pracy studenta

Liczba godzin dydaktycznych na studiach	Praca własna studenta	
	stacjonarnych	niestacjonarnych

17	30	Samodzielne przygotowanie się do wykładów i do egzaminu: przyswajanie notatek z wykładów, opracowanie w programie Power Point prezentacji multimedialnej na zadany temat z zakresu tematyki przedmiotu.
15	28	Samodzielne przygotowanie się i udział w kolokwium.
9	20	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń, wykonanie prac ćwiczeniowych.
7	15	Samodzielne studiowanie literatury.

Literatura obowiązkowa

1. Rączkowski B.: BHP w praktyce, Wydawnictwo Oddk, Wyd. XVIII Gdańsk 2020.
2. Koradecka D.(red) Bezpieczeństwo i higiena pracy. CIOP PIB. Warszawa 2008.
3. Wieczorek S., Żukowski P.: Organizacja bezpiecznej pracy. Tarbonus. Kraków 2009.
4. Kalman M. (red.) seria: VADEMECUM BHP, Wypadki przy pracy i choroby zawodowe Kompendium wiedzy. Wiedza i Praktyka, 2020.
5. Goldman K., Kawalec W., Orankiewicz G., Rymkiewicz W., BHP Poradnik dla pracodawcy i innych osób kierujących pracownikami. Wyd. SANBONUS, wydanie XXXVII, Sandomierz 2019.
6. Galusza M. I inni: Wymagania i ocena stanu bhp w zakładzie - poradnik. Tarnobus Kraków 2010.
7. Analiza wypadków przy pracy, dla potrzeb prewencji. red. I. Skrzek. PIP, GIP. Warszawa 2007.
8. Kaźmierczak A. Wypadek przy pracy - i co dalej? Poradnik dla pracownika służby bhp i pracodawcy, ODDK. Gdańsk 2016.
9. Witczak J. Metody analizy stanu BHP,[w:] Grabowska-Wawrzyniecka K. (red.), Meritum - Bezpieczeństwo i higiena pracy, ABC a Wolters Kluwer Business, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

1. Praca zbiorcza; Podstawy prewencji wypadkowej. CIOP PIB. Warszawa. 2003
2. Milczarek M.: Kultura bezpieczeństwa pracy CIOP PIB. Warszawa. 2002.
3. Wegrzyniak A., Bielak T.(red): Praca - Dobro indywidualne i społeczne. WSZOP w Katowicach. Katowice. 2007
4. Wasińska K.: Jakość środowiska pracy i jej wpływ na funkcjonowanie człowieka w systemach technicznych. WSP im T. Kotarbińskiego Zielona Góra 1999.
5. Rzepecki J. : Społeczne koszty wypadków przy pracy , Bezpieczeństwo Pracy. Nauka i Praktyka, 2012, 5 (488) , s. 20-23.
6. Rzepecki J.: Społeczne koszty wypadków przy pracy - pilotażowe wdrożenie metody obliczania, Bezpieczeństwo Pracy. Nauka i Praktyka, 2014, 5(511), s. 16-19.